

RØNDE HØJSKOLE & EFTERSKOLE

Nr. 2
Juni
2004

Ungdomsgudstjeneste

„Er man kristen, når man går i kirke?“ Sådan lød et spørgsmål til Thomas Villers, sociolog og medstifter af en cafékirke på Strøget i København, fra en af efterskoleeleverne, da han var på skolen for at fortælle om unge, tro og kirke.

Spørgsmålet bliver ofte stillet, da kirken på mange måde er uløseligt forbundet med kristendommen. Thomas Villers svar til spørgsmålet var: „Er man en burger, når man går på McDonalds?“ Et ganske overraskende og befriende svar, der,

synes jeg, dementerer påstanden om, at vi jo må være kristne, når vi går i kirke. Dette er ikke nødvendigvis tilfældet, ligesom det modsatte heller ikke er det.

„Kirken er kedelig, gammeldags og uforståelig“. Påstande, mange specielt unge vil skrive under på, hvis de blot har været i kirke en enkelt gang. Derfor kommer de kun til kirken ved barnedåb, bryllup, begravelse eller kirkelige højtider. Jeg kan derfor godt forstå spørgsmålet „Er man kristen, når man går i kirke?“ For hvis det både skal være kedeligt, gammeldags og uforståeligt at være kristen, så er det nok ikke noget for mig.

God oplevelse i kirken

Onsdag d. 3. marts 2004 var Rønne efterskoles elever til ungdomsgudstjeneste i Bregnet Kirke med sognepræst Ulla Morre Bidstrup. Gudstjenesten var bygget op over den prisbelønnede, danske kortfilm **Ernst og Lyset** med Søren Østergaard som Jesus.

Formålet med ungdomsgudstjenesten var bl.a. at give eleverne en god oplevelse med det at gå i kirke. Formen og tildels indholdet var ændret i forhold til den traditionelle søndagsliturgi. Skolens band spillede præ- og postludium og et enkelt

nummer og filmen *Ernst og Lyset* blev vist i kirken på storskærm. Ind- og udgangsbøn var lavet og blev oplæst af elever, ligesom aftenens tekst blev læst op af en elev. Ulla Morre Bidstrup forestod prædiken.

Lad det allerede nu være sagt, at gudstjenesten blev en god oplevelse for eleverne.

Men skal kirkegang ikke være mere end en god oplevelse? Jeg synes, vi her støder på paradokset mellem på den ene side at skulle forkynde et kristent budskab og på den anden side at finde en udtryksform, der er tilpasset modtageren. Hermed også sagt, at jeg synes den nuværende, traditionelle udtryksform i kirken bør kigges lidt efter i sømmene. Det frustrerer mig at mærke usikkerheden blandt eleverne, når bandet er færdig med at spille: „Må vi godt klappe? – Ja, selvfølgelig må I det, det var jo godt!“ Der hersker naturligvis en vis æresfrygt og respekt for kirken og dens rum, men hvor kommer denne usikkerhed fra? Hvad er det, der har gjort, at vi ikke klapper i kirken?

Oplevelse og budskab

Udover at ville give eleverne en god oplevelse i kirken var formålet også at formidle et bestemt budskab til

dem: *„Nemlig at Guds søn, Jesus Kristus, viste os, hvordan mennesker kan leve sammen. At Jesus døde på korset for menneskets skyld, at han genopstod og derved besejrede døden.“*

Dette budskab kan og skal der ikke rokkes ved. På det område er kristendommen ikke til salg.

Det var netop det budskab, eleverne mødte, da de deltog i ungdomsgudstjenesten.

Som lærer på Rønne Højskole og Efterskole består udfordringen i til stadighed at finde en udtryksform, der formidler det kristne budskab på en måde, de unge forstår. Jeg synes, ungdomsgudstjenesten den 3. marts 2004 lykkedes.

*Gorm Hoff Skovgaard,
efterskolelærer*

[Højskoleelev Adam Rasmussen fortæller]

Rejsen ud og hjem - en soldats historie

Det hele startede egentlig for lang tid siden, men artiklen startede med, at Poul spurgte, om jeg ikke kunne tænke mig at skrive lidt om, hvordan det er at vende hjem efter ni måneder som soldat i Irak, ja som soldat i udlandet i det hele taget. Nu ligger det så sådan, som de fleste nok også ved, at Poul har man svært ved at sige nej til, og eftersom erfaringerne med at vende hjem efterhånden er blevet lidt rigelig store skulle det nok også kunne lade sig gøre, også selv om han presser mig med kun at måtte bruge en A4 side, men det er selvfølgelig kun med til at gøre opgaven mere spændende og udfordrende.

Hvem er jeg? 30 år gammel, sergent og fastansat ved Opklaringssenheden på Bornholm. Udsendt tre gange: Kosovo hold 4, Makedonien hold 2 og Irak 1 & 2, i alt 21 måneder. Jeg har ydermere læst et år på lærerseminariet i Haderslev. For nærværende højskoleelev på Rønde Højskoles sygeplejelinie.

Mødet med Irak

3. juni 2003 landede jeg for første gang i den arabiske verden. Heden var ubeskrivelig, og jeg kan den dag i dag ikke engang selv forholde mig til den, men det blev hurtigt andre

ting, der tog over for mig og mange andre.

Hvor var den fjendtlighed, muslimer har til os fra vesten, deres intolerance, deres had? De er jo sindssyge, sådan er muslimer, de slår jo kvinder og børn ihjel og alle andre også. I stedet for det jeg forventede, og

deres børn måske ville opleve. Alligevel var det mennesker med håb, visioner, åbne arme og ufattelig taknemmelighed.

Hvor blev vores menneskelighed af?

Jeg undrede mig meget i de 9 måneder, jeg opholdt mig i landet.

Hvorfor man gør det?? Se selv, ville du kunne lade være?

det jeg var blevet farvet med igennem medierne, stod jeg pludselig over for mennesker i dyb, dyb nød, mennesker for hvem det nederste trin på Marslows behovspyramide var noget virkelig og fjernet, noget

Først over hvordan et så fattigt land kunne opretholde så stor menneskelig forståelse og tolerance. Hvordan de stædigt holdt fast i gamle traditioner samtidig med, at de eksempelvis accepterede, at kvinden hav-

de en højere uddannelse end hendes mand, at det mange gange var hende, der hentede pengene hjem, at ideen om tvangsægteskaber skulle forklares og vakte stor harme og vrede; Det er jo ulovligt! Det er imod koranen! Det kan man jo ikke! Blot for at tage enkelte af udtalelserne. Faktisk kan kvinden selv bestemme, ja hun kan endda blive skilt. Jeg undrede mig ikke over, at de flygtede til lande som Danmark, men over at de blev. Endda en holdning jeg delte med langt de fleste af mine kollegaer.

Næh det, der virkelig undrede mig og stadig gør, er den intolerance, jeg har som dansker. Hvor ufattelig ligeglad jeg er med andre mennesker i nød, så længe mine politiske motiver er nogle andre. Ikke et eneste parti i Danmark, og faktisk heller ikke ret mange almindelige danskere, tog menneskets side i denne krig, eller for den sags skyld på Balkan eller andre steder, for alle var og er det et spørgsmål om egen sikkerhed, eller om det nu også var rigtigt med de masseødelæggelsesvåben.

Hvor blev menneskeligheden af? Vores værdighed som mennesker?

Efter Irak

Det jeg i dag har det skidt med, er

Petroleum var/er en mangelvare, uden petroleum ingen mad. Lignende tilstande så vi i Danmark, da vi pludselig manglede gær og leverpostej. Kaos.

ikke på grund af de ting, som jeg har set, ting som jeg har prøvet eller oplevet. Som fx at se likviderede mennesker uden ansigter, at høre kuglerne pifte mig om ørene eller opleve tabet af en kollega. Nej det kan jeg forholde mig til. Det er mit job. Noget jeg forventede og kunne bearbejde umiddelbart efter situationen med mine kollegaer og psykologer. Nej det jeg har det svært med er, at vi som danskere, som højt uddannede og efter egen mening dybt intelligente og civiliserede men-

nesker, er langt mere intolerante end de mennesker, vi beskylder for at være det.

Hvad bliver svaret så, hvordan føler jeg mig efter i alt 21 måneder i udlandet? Jeg vil svare på en anden måde: Rudolf Hess sagde engang: En løgn skal blot være stor nok og gentages mange gange, så bliver den sandhed. Desværre er han endnu engang ved at få ret.

Højskoleelev Adam Rasmussen

[Vi ses i Rønde]

Elevstævne 9. - 10. oktober 2004

Elevforeningen indbyder alle tidligere elever fra Rønde Højskole og Efterskole til elevstævne med festaften og overnatning.

Mød op til et stemningsfuldt stævne med et spændende program for alle. Kom og gense dine gamle lærere og kammerater. Syng fra højskolesangbogen. Dans til du segner. Få en oplevelse, der skiller sig ud fra hverdagen!

Lørdag den 9. oktober 2004

- Kl. 10.30 Gudstjeneste
Kl. 12.00 Middag i spisesalen
Kl. 13.00 Foredrag

„I krig for freden.
Glimt og refleksioner efter 7
år som international soldat
i dansk tjeneste - senest i Irak“
ved Adam Rasmussen
(elev foråret 2004)

(se artikel side 4 og 5)

- Kl. 14.15 Elevforeningens generalforsamling
Kl. 15.15 Kaffe i spisesalen eller kaffe samt højskole og
efterskoleminder v/Konrad Damholt og Marianne
Nielsen i klasse C & D
**(herunder fotografering af
jubilæumsholdene* samt 1. årgang)**
Kl. 16.00 Workshops
• sangtime i foredragssalen
• vandretur i området
• varm kakao; hent det og hyg
• hallen og musikhuset er åbne
Kl. 18.30 Festaften med buffet
Kl. 21.00 Dans i hallen
Kl. 22.00 Musik og dans i teatersalen med Bøtke og Balkompagniet

Søndag den 10. oktober 2004

- Kl. 09.00 Morgenmad
Kl. 10.00 Morgensang i foredragssalen
• farvel og på gensyn!

Praktiske oplysninger

Jubilæumsårgange*:

De, der har afsluttet deres skoleophold i:
99, 94, 89, 84, 79, 74, 69, 64, 59, 54, 49, 44, 39, 34, 29, 24...

Overnatning:

Foregår i de anviste klasselokaler på liggeunderlag

Medbring:

Liggeunderlag
Sovepose
Evt. sportstøj
- samt hvad du ellers har brug for i løbet af weekenden

Det er IKKE tilladt at medbringe egne drikkevarer!

– ligesom det KUN er tilladt at nyde alkohol i festsalen og KUN under selve festaftenen!

Tilmelding:

Husk tilmelding til elevstævnet – gerne i god tid og senest fredag den 24. september 2004.

Tilmelding kan ske på følgende måder:

- Via talon på næste side som sendes til skolen (portoer en betalt)
 - Ved at klikke sig ind på www.rhe.dk og tilmelde sig der, eller ved mail til pm@rhe.dk
- Tilmelding skal ske individuelt.

Betaling:

Foregår på den gammeldags måde, hvor der betales kontant på selve elevstævnet.

Tilmelding:

navn _____

_____ højskole efterskole
årgang

adresse _____

by _____

e-mail adresse _____

telefon nr. _____

(Sæt x på kuponen ved det ønskede)

- Frokostbillet 50,- kr.
- Kaffebillet 20,- kr.
- Festaftenbillet
- for medlemmer af
elevforeningen: 130,- kr.
- Festaftenbillet
- for ikke-medlemmer af
elevforeningen: 180,- kr.
*(Prisen for festaften er inkl.
overnatning og morgenmad om
søndagen)*

Generalforsamling

*Indkaldelse til
elevforeningens generalforsamling
den 9. oktober 2004 kl. 14.15*

Generalforsamlingen er den højeste myndighed i elevforeningen. Her kan du høre om skolens gang og elevforeningens arbejde. Der vil endvidere i år være en debat om foreningens fremtid. Mød op og gør din indflydelse gældende!

Dagsorden:

- 1) Valg af protokolfører
- 2) Valg af ordstyrer
- 3) Beretning ved elevforeningens formand og skolens forstandere
- 4) Elevforeningens fremtid
– hvad vil vi med elevforeningen?
- 5) Forelæggelse af regnskab
1. september – 31. august til godkendelse
- 6) Indkomne forslag
- 7) Orientering om elevbladet
- 8) Valg til bestyrelsen
På valg: Johannes Melchiorsen og Mette Braun
- 9) Valg af suppleanter
- 10) Valg af revisor

Vedrørende punkt 6:

Forslag, der ønskes behandlet, skal være formanden i hænde senest 10 dage før generalforsamlingen.

Vedrørende punkt 8:

Forslag til nye bestyrelsesmedlemmer skal indsendes til formanden senest 10 dage før generalforsamlingen. Kandidatens navn og adresse samt accept skal fremgå af det indsendte papir. I tilfælde af mere end én kandidat til hvert valg træffes afgørelsen ved almindeligt stemmeflertal.

Rønede Højskole & Efterskole
Skolevej 2
+++ 1112 +++
8410 Rønede

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

[Efterskoleelev Thomas Eriksen præsenterer ...]

Efterskoleliv

“Især første dag kan virke overvældende. Ikke bare det at skulle sige farvel til sine forældre påvirker en, også alle de nye mennesker og det at skulle finde sig til rette et nyt sted.”

“Det er anderledes at opleve lærerne være mindre kyndige i et fag end os, - eleverne. Sommetider rækker deres kursuserfaring ikke lige så langt som vores selverfærede viden om computere, og så må vi hjælpe dem.”

“Jeg synes, jeg har fået en god baggrundsviden og føler mig klar til nye udfordringer.”

“Det er udfordrende at skulle lave sine lektier, når vennerne bor i samme hus, og når ens største interesse kan dyrkes i nabolokalet”

„En af grundene til, at jeg valgte netop denne efterskole frem for en af de mange andre, var, at vi skulle arbejde med computere. Jeg har altid haft det fint med at bruge blyant eller kuglepen, men jeg ved også, at det vil være nødvendigt for mig i fremtiden at kunne kontrollere en computer og dens mange programmer og dermed muligheder.“

Rønde Højskole i Tyrkiet

Hvad kender danskerne egentlig til Tyrkiet. Hvem er tyrkerne? Er de mellemøstlige eller europæere? Det er et meget aktuelt spørgsmål i en tid, hvor danskerne inden længe skal tage stilling til, om Tyrkiet skal optages i EU! Rønde Højskole har studeret lidt af den tyrkiske kultur og historie og har i en uge været på studietur i Tyrkiet for at danne sig et indtryk af landet.

Hamam - det tyrkiske bad

Søndag aften var der en frisk gruppe på syv personer, deriblandt mig selv, som tog med hotellets bus ud til et lokalt tyrkisk bad lidt uden for Antalya. Traditionerne for det tyrkiske bad rækker langt tilbage, og reglerne om renlighed fra koranen

ligger bag dets store udbredelse. Det er en rituel handling at rense sig før bønner i moskeen. Renselsen foregår ved brønde eller vandhaner ved moskeen, hvor islams vaskeregler udføres. Hamam er ikke en rituel renselse, men er en tyrkisk livsform.

Vi bestilte alt, hvad de havde at tilbyde. Indsæbning, skumning, massage og indsmøring i olie. Vi fik anvist et fælles omklædningsrum, som lå på første sal. Efter omklædningen gik vi med et lændeklæde ned mod hararet, som er baderummet. Det er det mest stilige baderum, jeg nogensinde har set. I loftet var der en stor kuppel af marmor. Under kuplen var der en stor marmor-

blok, gö-bektasi, hvor vi lå og nød den op-adstigende varme fra marmorblokken. Det var en fantastisk følelse.

Efter vores ophold i baderummet blev vi vist ind i et rum, hvor indsæbningen og skumningen skulle foregå. Bademesteren brugte

en badehandske til at rive den døde hud af vores krop. Det var en hård omgang, men helt sikkert sundt.

Efter massagen var vi alle tre godt møre. Vi lignede tre plukkede høner, fuldstændig røde over det hele. Efter et kvarters tid blev vi vist ind i et rum, hvor vi skulle have massage og smøres ind i olie. Det foregik meget professionelt, så man kunne ikke andet end at nyde det.

Efter indsmøringen var der gået et par timer siden vores ankomst, og vi var færdige. Vi følte os som nyfødte.

Besøg i en gammel landsby

Onsdag var vi på besøg i en lille tyrkisk landsby, som lå inde i bjerglandet. Byens befolkning var på ca. 200 indbyggere. Vi besøgte et ældre ægtepar, som vores guide Ismail kendte. Ægteparret havde boet i landsbyen hele deres liv. De havde fire børn, tre piger og en dreng, som alle boede i Antalya og havde job i sundhedssektoren. Ægteparret boede i et gammelt hus, som de havde bygget i deres unge dage. I europæerers øjne vil man straks tro, at kun fattige folk lever i sådanne huse. Ismail pointerede, at de ikke var fattige, men at de ønskede at leve på gammel tyrkisk vis. De havde muligheden for at flytte ind til byen, hvor deres børn bor, men ønskede det ikke.

Den gamle dame bød os på brød, som vi sad og spiste, mens vi udspurgte hende om livet i den muslimske landsby. En stor kvalitet ved at bo i en landsby er den nære kontakt og omsorg for sine medmennesker, en omsorg man ikke opnår i samme grad, hvis man bor i storbyen, mente kvinden.

Den tætte kontakt med naturen, roen, kontakten til naboerne, deres tro på Muhammed og deres børn og børnebørn var de vigtig-

ste værdier for ægteparret.

En handicapinstitution

Efter en total kloning af foregående dags morgenmadssortiment gik turen med bus til en institution for handicappede.

Vi kørte videre til den institution, vi skulle besøge. Pludselig myldrede det frem med børn og unge, der alle var brugere af institutionen. Vi blev præsenteret og fik at vide, hvad institutionen havde at byde på for børnene. Dette tilbud var kun i dagtimerne, og børnene kunne ikke bo eller overnatte. De børn, der var tilsluttet dette center, var

ikke børn med fysiske handicaps men udelukkende børn med psykiske sygdomme. Man kunne se børn med forskellige typer af mentale handicaps, Downs Syndrom og autisme. Men også mange andre psykiske lidelser. Centeret blev drevet ved hjælp af tyrkiske og udenlandske sponsorater. Det var dermed ikke statens midler, der blev benyttet til disse børn.

Vi var nogle stykker, der gik i gang med en sangleg. Dette blev en kæmpe succes blandt institutionens børn. Jeg tror faktisk, at børnene alle kunne synge „bjørnen sover“, også efter at vi var taget af sted.

Søren Østergaard og Jonas Deibjerg

Artikelen findes i uforkortet form på internettet: Rønne Højskoles hjemmeside www.rhe.dk

[Indien]

Studierejse til Rajasthan

Jeg sidder foran en computer på Rønde Højskole. Mine iskolde hænder brænder sig på den varme te-kop. Jeg kan ikke få varmen. Det kunne være jeg skulle hente min dyne? Lige nu ville det være rart at være tilbage i Indien. Der er der ingen risiko for at komme til at fryse...

Varm sved løber ned af ryggen på mig, der er 40 grader i skyggen og vi sidder ude i Tharørkenen og spiser varm mad! Vandet er lunkent. Ja, alt er lunkent! Aberne springer rundt i træerne.

Der var en utrolig støj fra de omkringliggende gader, da vi første gang begav os ud i Delhi. Gadebilledet er ret pudsigt, set med danske øjne.

Først og fremmest fordi der vader køer rundt i trafikken. Folk kører bare udenom. Midderrabatterne på de trafikerede veje virker umiddelbart som deres foretrukne hvilested. Trafikken er et virvar. De kører i venstre side af vejbanen og dytter hver gang de overhaler (udenom såvel som indenom). Rent faktisk tvivler jeg stærkt på, at folk overholder de færdselsregler, der er.

Cykler, motorcykler, rickshaws, motorrickshaws, rulleboder og handelsvogne trukket af kameler, okser eller heste, deler vejen med bilerne og busserne. Det gælder om at være opmærksom, hvis de skal undgå at komme galt af sted. Gadebilledet er også præget af, at vejen er støvet og

beskidt. Affaldet hober sig op overalt, og jorden er så tør, at den støver. Der er mennesker over det hele. Når de ikke lige arbejder, hænger de tit ud på gaden, hvor de sidder og ser på alt og intet. Der er meget fattigdom og slum.

Stemningen i de små, hyggelige barsalgader er helt speciel. Jeg føler, hvordan alle kigger på mig. Handelsmændene forsøger ivrigt at få kontakt. Jeg får øje på de fedeste snabelsko, og da jeg først er stoppet op, går der ikke mange sekunder før sælgeren har fundet min størrelse, og skoen sidder på min fod! Så skal prisen forhandles, og vi er langt fra enige. Det ender med at jeg går, men det varer ikke længe, før sælgeren kommer løbende efter mig...

Busturen er en anderledes oplevelse. Af sted det går hen over de ujævne veje. Bussen er hyggeligt indrettet, og det er den, vi skal køre i de næste 14 dage. Jeg føler mig straks hjemme i den, men men men...

Den har en kæmpe fejl. Støddæmperne er der ligesom ikke! Det er ganske underholdende at synge en sang, for man får en meget påfaldende vibrato på stemmebåndet og kan på ingen måder styre det! „Av for..." lyder det jævnligt fra en uheldig,

der endnu en gang er fløjet op i bussens tag og har reddet sig en bule i panden. Man bliver simpelthen rystet så grundigt igennem, at jeg nærmest føler, jeg har stået 7 timer på pukkelpist, da vi endelig når vores lille landsby.

Der er en helt speciel stemning, da vi når landsbyen. Det er lidt eventyragtigt! Husene, der er lavet af kokasser, har den samme farvenuance som ørkenlandskabet, der omkranser landsbyen.

Her er rent og fredeligt. Jeg skal her overnatte på et gammelt fort. Værelserne, jeg i aften skal sove i, er pyntet med gamle ting, der engang tilhørte de soldater, der boede her. I et af værelserne er der tre udstopede tigre.

Jeg begiver mig ud i de små, sande gader. Børnene bliver helt vilde, da de ser mit kamera. „Picture-picture“, siger de, da de i charmeoffensiven stiller sig foran min kameratelelinse. Hvem kan stå for det? Vi ser

kvinderne hente vand fra søen. Det ser så godt ud, når de kommer balancerende med vandkrukkerne på hovederne i deres farvestrålende sarier. Vi slutter dagen af med at spise middag på fortets tag. Det er en helt befriende fornemmelse, at komme væk fra storbyens jag og nyde en dejlig aften under de klare stjerner! Jeg føler, stjernerne er meget tættere på, og sidder længe og stirrer mig blind på det enorme sceneri. Et stjernes kud svæver hen over himlen!

Dumbo tromler ufortrødent derud af, mens jeg febrilsk forsøger at holde mig fast. Elefanten gynger voldsomt fra side til side, og der er langt ned til jorden. Efterhånden som jeg vænner mig til den uvante transportform, slapper jeg af og nyder den fantastiske udsigt. Vi ankommer til det gamle Amber Fort, som er et imponerende bygningsværk. Jeg ser badende elefanter i søen. Sikken et syn. Jeg suger landskabets smukke detaljer til mig og tager det ene billede efter det andet.

Byen Pushkar, som jeg nu befinder

mig i, er en helt speciel oplevelse. Byen omgiver Indiens helligste sø, og tusindvis af hinduer besøger hvert år stedet. Overalt i Pushkar er der backpackere. Man ser dem tit i flippet indiskinspireret tøj. Den type tøj kan man købe i basargaderne i Pushkar. Der lugter af røgelse, dieselos og kolort overalt.

Vi skal nu ud på en 3 timer lang kamelsafari. Det støvede ørkenlandskab, vi befinder os i, giver en god stemning. Jeg sidder og vugger på kamelen i takt med dens skridt og bliver tilbudt selv at styre kamelen. Jeg tager chancen og rider i starten af sted sammen med de andre. Efterhånden går det op for hr. kamel, at jeg måske ikke har helt den samme ekspertise som kamelrideren, og kamelen går tit sine egne veje. Den dalrer bare af sted og ser sig lidt omkring ud over landskabet. Jeg tror ikke, den har en eneste bekymring i verden. Foran mig sidder Susy og Mette på en vakkelvorn vogn. Deres ben hænger svingende ud over vognens bagerste del. Kamelens store læber blævrer lige over Susys hoved, og hun er bestemt ikke tryk ved situationen. Jeg skal lave et specielt smæld med tungen, hvis min kamel skal stoppe. Den lyd er helt umulig at lave, når man er flad af grin. Solen er ved at gå ned, og jeg nyder stilheden og synet af ørkenen, der omgiver mig. En ensom kvinde sid-

der på en lille bakketop og kigger ud over det bakkede landskab. Der er så uendelig langt hjem til Danmarks stress og jag.

Jeg fjerner mit flade mavebælte, der i 14 dage har siddet på min mave. Jeg lyner mavebæltet op, og ser for første gang siden afrejsen på min flybillet. Teksten er væk! En vild panik breder sig i mig. Jeg har åbenbart svedt så meget, at teksten er forsvundet. Er billetterne nu ugyldige? Skal jeg blive i Indien? Lettet ryster jeg de tanker af mig. Det er lige meget med de flybilletter, for nu sidder jeg heldigvis på Rønde Højskole. Min te er blevet lunken. Jeg trækker dovent på skuldrene, rejser mig og går ud i kulden.

*Lise Degn og
Anne-Christine Bærentzen*

Den fulde artikel findes i uforkortet form på Rønde Højskoles hjemmeside www.rhe.dk

Den svære samtale (se bagsiden)

- Et kursustilbud:

Rønde Højskole har gennem en årrække beskæftiget sig med sygepleje og medicinforberedende kurser. Der har efterhånden været mange elever gennem et langt højskoleophold som forberedelse til deres senere uddannelse inden for sundhedssektoren. Gennem denne undervisning har vi opsamlet en del erfaring og mange etiske overvejelser, som vi ønsker at sætte på dagsordenen i en bredere sammenhæng.

Vi håber, at mange har lyst til at være med i dette første kursus, som vi håber at gøre til en årlig tradition.

Sygdom og håb

"Om at turde være svag og være tilstede" ved Ole Kamp, højskoleforstander og tidligere kræftpatient.

Som patient er man svag og sårbar. I kommunikationen med sundhedspersonalet kan man komme til at føle sig som et appendiks til sin sygdom. I foredragsform ser Ole Kamp tilbage på et kræftforløb. Han reflekterer over samtaler, blokeringer, undvigelse, nærhed og omsorg.

"Lægens rolle i patientkontakt og behandling på onkologisk afdeling og i det palliative team" ved Kirsten Fode, afdelingslæge i onkologisk afdeling, Århus Sygehus.

Kirsten Fode vil fortælle, hvorledes et behandlingsforløb planlægges, og hvordan resultater bedømmes. Hvordan henvender man sig til forskellige patientgrupper med deres behov og forventninger.

"Kommunikation – en vej til helbredelse" ved psykiater Klaus Martiny, Psykiatrisk forskningsenhed i Hillerød og praktiserende psykiater.

I den psykiatriske behandling spiller samtalen en afgørende rolle. Klaus Martiny arbejder til dagligt med patienter med depressioner. Der er mange tilgange til depressionsbehandlingen; men samtalen binder det hele sammen.

"Alternativ behandling i det etablerede sundhedssystem" ved praktiserende læge Niels Bie, Knebel.

Praktiserende læge Niels Bie fra Knebel på Mols søger at lade alternative og traditionelle behandlere arbejde sammen og inspirere hinanden. Han ser sig selv som brobygger mellem det alternative og det etablerede sundhedsvæsen.

"Hospitalsklovn – en anden kommunikation" ved Birgit Bang Mogensen.

Teoretisk oplæg og praktisk øvelse. At være hospitalsklovn er en anden form for kommunikation. Det er at kunne være og arbejde i nuet, improvisere, have indfølelse og medfølelse. At kunne forvandle smertefulde situationer via humor til forløsende grin evt. tårer.

Birgit Bang Mogensen arbejder på børneafsnit A3, Skejby Sygehus.

"Samtale og nærhed med patienten" ved hospitalspræst Grethe Jørgensen.

Præsten skaber et rum af fortrolighed og nærhed med patienten. Hvad sker der i denne samtale?

Grethe Jørgensen fortæller om sit arbejde og den nære kommunikation med patient og pårørende, der meget ofte kommer til at handle om de sværeste emner.

"Kommunikation til menneskets stærke sider" ved udviklingskonsulent Niels Bach.

Som afdelingsleder i en kommunal arbejdsmarkedsafdeling deltog Niels Bach i udviklingen af en ny tilgang til kommunikationen med klienter i social- og arbejdsmarkedssager.

"Hvordan bliver du en god læge?" ved cheflæge Poul Diederich, Århus.

Poul Diederich, der er tidligere formand for speciallægekommision og nuværende leder af speciallægeuddannelsen i Region Nord, giver som afslutning på ugen sit bud på, hvordan man bliver en god læge. Hvordan man bliver en værdifuld brik i sundhedssystemets kommunikation med patienterne.

Etik-debat - og friluftstilbud.

Afsluttende debat og refleksioner over ugen v. kursusledelsen.

Nye adresser

1999

Martin Mondrup Simonsen,
Tandervej 13, 8320 Mårslet
Michelle Ejsing Richardy,
Nørregade 25 1.tv, 8300 Odder
Lene Jespersen,
Århusvej 12, Stilling, 8660 Skanderborg

2001

Maria Kammersgaard,
Bøglumvej 2E 1., 8240 Risskov
Maiken Bøgeholm Jensen,
Bredegade 46A st.th, 4200 Slagelse
Line Moestrup,
Kasernevej 18 2., 4300 Holbæk

2002

Lasse Nyhus Mikkelsen,
Søren Møllers Gade 9C, 3.,
8900 Randers
Tina Kousgaard Thomsen,
Nørregade 6A 2., 8800 Viborg
Tine Legard Hansen,
Wandallsvænge 30, 5700 Svendborg
Pernille Taul Andersen,
Hingevej 1, Erslev, 8370 Hadsten

Melina Gade,
Carl Blochs Gade 31 4.th, 8000 Århus C
Inga Nissen,
Vejlby Centervej 49 1.vær 33, 8240 Risskov
Sune Mortensen,
Klavsberntsens Vej 118, 5000 Odense S

2003

Elisabeth Marcher Brander,
Emil Møllers Gade 107 1.th, 8700 Horsens
Randi Loff Østergaard,
Damgade 80D st., 6400 Sønderborg
Britta Hjaltason Hansen,
Herningvej 9 st., 9220 Ålborg Ø
Nassim Nabi Pour,
Universitetsparken 4, 2., 8000 Århus C
Nælde Nordlys,
Gl. Ålborgvej 16, 7741 Frøstrup
Lene Michelsen,
Kappelvænget 12 st., 8210 Århus V
Birgitte Engelhardt,
Kappelvænget 12 st., 8210 Århus V
Ditte Wegeberg,
Ryesgade 61 st.th, 2100 København Ø
Mathilde Hornstrup,
Fyrre Allé 6, Ramsing, 7860 Spøttrup

Camilla Rytz Mortensen,
Dalgas Avenue 10 2., 8000 Århus C
Kristina H. Christensen,
Agernevej 9, Stae, 9310 Vodskov

Andre

Ellen og Vagn Davidsen,
Nørregade 17, 6280 Højer
Mikael Lund,
Viborgvej 14, 8000 Århus C
Dan Guido Jacobsen,
Skejbytoften 117 3., Skejby, 8200 Århus N
Ole Bisgaard,
Åparken 11, Stoholm Jyll.
Pia Albrektsen,
Sølystvej 7 1.th, Ørum, 8830 Tjele
Mikael Refby,
Æblehaven 34, 8543 Hornslet

Forsidebilledet

Eksamenslæsningen er nu overstået og efterskolen har netop holdt afslutning for årgang 2003/2004 med ialt 109 elever. Til august møder der 120 nye elever i efterskolen.

Fra Rønde Høj- og Efterskole

Udgives af Rønde Høj- og Efterskoles Elevforening.
Skolevej 2, 8410 Rønde

Elevforeningens bestyrelse

Lene Gamborg Andersen	2533 0909
Søren Woller Møller	8642 8643
Johannes Melchiorsen	2877 5472
Kim Bredahl	7483 1829
Kristine Melchiorsen	8625 8979
Mette Braun	8698 3901
Olav Pedersen	7545 1724

50 kr's-klubben: Giro 6 40 67 18

Fond der yder økonomisk støtte til elever på Rønde Høj- og Efterskole med behov derfor.

Adresseændring bedes rettet til det lokale postkontor, hvorefter den bringes i bladet.

Kontingentet er 80 kr årligt eller 5 år for 300 kr - skal betales inden d. 1. april til: Rønde Høj- og Efterskoles Elevforening, Skolevej 2, 8410 Rønde, Giro 6 40 67 18.

Elevbladet udkommer ca. den 15. i følgende måneder: marts, juni, oktober og december.

Meddelelser til bladet må være redaktionen i hænde senest den 15. i den foregående måned.

Redaktion

Inge Thomsen	} 8637 2430
Arne Thomsen	
Poul Abildgaard	

Layout & fotos Inge og Arne Thomsen

Trykt på ikke klor bleget, svanemærket papir på Kolind Bogtrykkeri I/S.

RØNDE HØJSKOLE & EFTERSKOLE

DEN SVÆRE SAMTALE

HØJSKOLEKURSUS

1. - 7. AUGUST '04

Mød

- chef læge Poul Diederich
- afdelingslæge Kirsten Fode
- praktiserende læge Niels Bie
- psykiater Klaus Martiny
- hospitalspræst Grethe Jørgensen
- hospitalsklown Birgit Bang Mogensen
- udviklingskonsulent Niels Bach
- højskoleforstander Ole Kamp

Aktuelt kursustilbud:

Et kursus om den svære samtale i sundhedssystemet

Krydret med sang, vandreture, højskolesamvær sættes kommunikationen i sundhedssektoren til debat. (læs side 14 i bladet)

For Elevforeningens medlemmer koster dette kursus kun 1500 kr.